

Portefeuillehouder

Broekhuizen |

Datum collegebesluit

10 november 2015 |

Opsteller

Gerrit Haanstra |

Registratie

GF15.20095 |

Agendapunt

20 |

Onderwerp

Harmonisatie beleid cultuurhistorisch erfgoed

Voorstel

Nota Cultuurhistorisch erfgoed 2016, gemeente Heerenveen, vaststellen

Aanleiding

Per 1 januari 2014 zijn in het kader van een gemeentelijke herindeling de gemeente Heerenveen en delen van de gemeenten Boarnsterhim en Skarsterlân samengevoegd tot de nieuwe gemeente Heerenveen.

Per 1 januari 2016 dient het beleid van de samenstellende delen van de nieuwe gemeente Heerenveen te zijn geharmoniseerd.

Dit voorstel betreft de harmonisatie van het beleid inzake cultuurhistorisch erfgoed.

Overwegingen

Het cultuurhistorisch erfgoed is in de drie gemeenten, waaruit de gemeente Heerenveen op 1 januari 2014 werd samengesteld, op verschillende wijzen beschermd.

- Rijksmonumenten

De huidige gemeente Heerenveen kent circa 114 rijksmonumenten. Deze worden beschermd op grond van de Monumentenwet 1988. Dit is een rijksaangelegenheid, die buiten de harmonisatie van het gemeentelijk beleid valt.

- Beschermd dorpsgezicht

De historische kern van Aldeboarn en het parkgebied Oranjewoud zijn door het Rijk aangewezen beschermde dorpsgezichten. De bescherming van deze dorpsgezichten is voor de herindeling, door de gemeenteraden van Boarnsterhim en Heerenveen, vastgelegd in bestemmingsplannen. Deze bestemmingsplannen behouden hun werking en behoeven niet te worden geharmoniseerd.

- Beleid cultuurhistorische erfgoed

In 2010 heeft de gemeenteraad van Heerenveen de Nota Cultuurhistorisch Erfgoed, Gemeente Heerenveen, vastgesteld. Deze nota bevat een gebiedsgericht beleidskader voor het erfgoedbeleid. In de nota zijn ook waarderingscriteria, uitgangspunten en aanwijzingscriteria voor gemeentelijke monumenten beschreven. De aanwijzing van gemeentelijke monumenten vindt plaats op basis van de erfgoedverordening.

De gemeenten Skarsterlân en Boarnsterhim hadden geen beleidnota's met betrekking tot het behoud van het cultuurhistorisch erfgoed en er zijn geen gemeentelijke monumenten aangewezen.

In de gemeente Boarnsterhim is het cultuurhistorisch waardevol erfgoed aangeduid op de verbeelding van de bestemmingsplannen Akkrum-Nes en Aldeboarn en op de landschapskaart behorende bij het bestemmingsplan buitengebied Boarnsterhim 2008. In de bestemmingsplannen Akkrum-Nes en Aldeboarn is opgenomen dat de hoofdvorm van cultuurhistorisch waardevol aangeduide hoofdgebouwen, gehandhaafd moet worden. In de Welstandsnota Boarnsterhim 2004 zijn voor de cultuurhistorische waardevolle boerderijen separate welstandscriteria opgenomen.

Deze wijze van bescherming, door algemene regels in bestemmingsplan en welstandsnota, gaat minder ver dan de regeling in Heerenveen, waarbij de kenmerken van gemeentelijke monumenten worden beschreven en een aanwijzing per monument plaatsvindt, op grond van de erfgoedverordening.

Aangezien bestemmingsplannen bij een gemeentelijke herindeling van kracht blijven, blijven ook de regelingen ten aanzien van het cultuurhistorisch waardevol erfgoed in de bestemmingsplannen uit de voormalige gemeente Boarnsterhim van kracht.

In alle drie gemeenten is in 2010, ter vervanging van de monumentenverordening, een erfgoedverordening vastgesteld. Over de harmonisatie van deze erfgoedverordeningen doen wij u een separaat voorstel.

-Harmonisatievoorstel beleid cultuurhistorisch erfgoed

Het vorenstaande laat een gefragmenteerd beeld zien:

- de bescherming van rijksmonumenten blijft intact
- de bescherming van beschermde dorpsgezichten blijft intact
- de bescherming van gemeentelijk aangewezen cultuurhistorisch erfgoed in bestemmingsplannen van Boarnsterhim blijft intact
- de bescherming van gemeentelijk aangewezen cultuurhistorische waardevolle boerderijen in de welstandsnota van Boarnsterhim vervalt per 1 januari 2016,
- de Nota Cultuurhistorisch Erfgoed Gemeente Heerenveen 2010 vervalt per 1 januari 2016.

Hieruit valt te concluderen dat het beleid en de bescherming van cultuurhistorisch erfgoed over het geheel genomen geborgd is, met uitzondering van de bescherming cultuurhistorische waardevolle boerderijen in voormalig Boarnsterhim en het beleid dat is vervat in de Nota Cultuurhistorisch Erfgoed Gemeente Heerenveen 2010.

In het voorstel betreffende de harmonisatie van het welstandsbeleid, dat u separaat wordt voorgelegd, wordt voorgesteld de bescherming van cultuurhistorisch waardevolle boerderijen in voormalig Boarnsterhim op te nemen in de geharmoniseerde Welstandsnota, gemeente Heerenveen 2016. Als uw raad daarnaast de Nota Cultuurhistorisch Erfgoed Gemeente Heerenveen 2010 ongewijzigd opnieuw vaststelt, ontstaat een sluitend geheel.

Met deze aanpak is geen sprake van harmonisatie in de zin dat de bescherming van cultuurhistorisch erfgoed voor de gehele huidige gemeente Heerenveen eensluidend is. Wij stellen echter uw raad voor voorlopig te volstaan met het vorenstaande beschermingspakket.

Wij stellen u dit voor omdat:

1. er nu onvoldoende tijd en financiën zijn om voor de samengevoegde gebiedsdelen van de voormalige gemeenten Boarnsterhim en Skarsterlân, als aanvulling op de bestaande Nota Cultuurhistorisch Erfgoed Gemeente Heerenveen, een cultuurhistorisch erfgoedbeleid op te stellen met een gebiedsgerichte benadering, en vervolgens als uitvoering van dit geharmoniseerde beleid, na selectie, aanwijzingsprocedures voor de nieuwe gemeentelijke monumenten te starten.
2. binnenkort (naar verwachting in 2018) de nieuwe Omgevingswet met het omgevingsplan in werking treedt. Het omgevingsplan wordt een integraal plan waarin alle beleidsfacetten -waaronder ook het erfgoedbeleid- van de leefomgeving zijn opgenomen. Aan de hand van de mogelijkheden die deze nieuwe wetgeving biedt en voorschrijft kunnen de twee bestaande beleidsinstrumenten (Nota Cultuurhistorisch Erfgoed Gemeente Heerenveen en bestemmingsplannen Boarnsterhim) het beste worden afgestemd en samengevoegd.

Gelezen het vorenstaande, stellen wij uw raad voor de Nota Cultuurhistorisch Erfgoed Gemeente Heerenveen, ongewijzigd, opnieuw vast te stellen.

Effecten

Met de vaststelling van de Nota Cultuurhistorisch Erfgoed Gemeente Heerenveen ontstaat voldoende instrumentarium om cultuurhistorisch erfgoed adequaat te beschermen.

Beleid en regelgeving

Artikel 28 e.v. Wet algemene regels herindeling

Financiën, risico's en beheersmaatregelen

Vervolgaanpak

Op basis van de Nota Cultuurhistorisch Erfgoed Gemeente Heerenveen 2016 kan, in samenhang met de overige instrumenten, actieve bescherming van cultureel erfgoed plaatsvinden.

Communicatie

De Nota Cultuurhistorisch Erfgoed Gemeente Heerenveen 2016 wordt na vaststelling online bekend gemaakt

Relevante informatie

Nota Cultuurhistorisch Erfgoed Gemeente Heerenveen 2016

Het college van burgemeester en wethouders van Heerenveen,
de secretaris, de burgemeester,

de heer F.H. Perdok

de heer T.J. van der Zwan

Onderwerp

Harmonisatie beleid cultuurhistorisch erfgoed |

De raad van de gemeente Heerenveen;
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 10 november 2015;

gelet op,
Artikel 28 e.v. Wet algemene regels herindeling; |

overwegende dat,
dat het wenselijk is het beleid inzake de bescherming van cultuurhistorisch erfgoed te harmoniseren;

Besluit

de Nota Cultuurhistorisch erfgoed 2016, gemeente Heerenveen, vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 21 december 2015 |.

de griffier,

de voorzitter,

mevrouw W.J.M.A. Jansen

de heer T.J. van der Zwan